

§ 1325 obč. zák., dle kterého nutno poškozenému, neschopnému výdělku, nahraditi i výdělek, který mu budoucně ujde, a nikoliv pouze výdělek v době rozsudku. Jak vychází ze sporných spisů o původní žalobě, podal žalobce žalobu ještě před válkou a to 13. září 1912 a odůvodňoval svůj nárok tvrzením, že šichtovní mzda činí 5 K 80 h a cena 72 metrických centů jeho deputátního uhlí po 40 h, tedy úhrnem 28 K 80 h ročně. Rozsudek ze dne 15. září 1915 přisoudil žalobci, přihlížeje k těmto obnosům měsíční důchod 58 K 11 h. V nynějším sporu tvrdí žalobce, že nejmenší mzda šichtovní činila počátkem roku 1919 18 K 75 h a od 1. ledna 1920 23 K 50 h, a že by vzhledem k tomu, že má tři nedospělé děti, ročně vydělával 22.920 K; tedy měsíčně 1910 K, dále poukazuje mezi jiným i na ohromné zdražení veškerých životních potřeb a navrhuje, aby mu dřívější měsíční důchod byl zvýšen o 1060 K 65 h. Žalobce dovolává se tedy změny oněch okolností, jež v předešlém sporu byly směrodatnými pro objem žalobního nároku v době soudního projednání a rozhodnutí. Dokáže-li žalobce správnost okolností za sporu tvrzených a závažných, nebude jeho žádosti o zvýšení původního důchodu na překážku, jak nesprávně tvrdí rozsudek druhé stolice, ani ustanovení § 1311 obč. zák. ani dřívější rozsudek, ani okolnost, že žalobce před vydáním tohoto neuvedl vše, co mělo sloužiti za základ pro vyměření doživotního důchodu pro budoucnost a že si nevyhradil zažalování výdělku, který mu později snad ujde. Dovolání opírající se o dovolací důvod § 503 čis. 4 c. ř. s. nelze tedy v tomto směru upřítí oprávnění.

Čís. 813.

Žaloba o obnovu dle § 530 čis. 7 c. ř. s.

Není liknavostí v hlavní rozepři a neodnímá práva k žalobě o obnovu okolnost, že žalobce o obnovu nepátral po přezvědných osobách, o nichž nebyl s to tušiti, že vědí něco o věci.

Stačí pouhá možnost, že novými průvody přivodí se výsledek, příznivější žalobci o obnovu.

Pro rozhodnutí o útratách dlužno v rozsudku, povolujícím obnovu, použití zásady § 52 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1920, Rv I 653/20.)

Žalobce domáhal se obnovy řízení, ježto po té, kdy bylo řízení o původním sporu v první stolici skončeno, dozvěděl se od různých osob, že hlavní svědek, jež vypovídal ve sporu proti němu, vyjádřil se před nimi ve směru žalobci příznivém. Procesní soud první stolice žalobu zamítl v podstatě proto, že nové skutečnosti a průvody nebyly by bývaly s to, by v hlavní rozepři přivodily rozhodnutí, pro nynějšího žalobce příznivější. Odvolací soud rozsudek potvrdil a uvedl v důvodech, že žalobce není bez viny na tom, že pozdě nové průvody odhalil.

Nejvyšší soud obnovu řízení povolil a uložil soudu první stolice, by, rozhoduje hlavní rozepři, dbal jakožto nákladů procesních též útrat obnovovacího řízení.

Důvody:

Před výtkou nesprávného právního posouzení záležitosti není s to obstatí ani rozsudek soudu odvolacího, ani rozsudek procesního soudu první

stolice. Kdož, zvědév o nových skutečnostech aneb odhaliv nové průvody nebo nabyv možnosti, jich použití, žaluje proto o obnovu řízení, dodělá se úspěchu, nebyl-li bez své viny s to, by nové skutečnosti nebo průvody uplatňoval dříve, než bylo skončeno ústní líčení, po němž vyšel rozsudek první stolice, a když mimo to přednesem a použitím oněch novot v dřívějším řízení bylo by bývalo v hlavní rozepři přivoděno rozhodnutí příznivější pro toho, kdož obnovy se domáhá (§ 530, odstavec první čís. 7 a poslední odstavec c. ř. s.). V případě, o který se tuto jedná, zamítl odvolací soud žalobu o obnovu proto, že prý není žalobce bez viny na tom, že pozdě nové průvody odhalil, procesní soud první stolice proto, že prý nové skutečnosti a průvody nebyly by bývaly s to, by v hlavní rozepři přivodily rozhodnutí, pro nynějšího žalobce příznivější. Ani ten, ani onen zamítací důvod nelze uznati za ospravedlněný. Odvolací soud má ovšem zásadně pravdu v tom, že straně ve sporu náleží, by s patřičnou bdělostí sebrala všechny skutečnosti a průvody, jež mohly by jí ve sporu dopomoci k vítězství, a že zanedbání této péče a obezřetnosti jest zaviněním, jímž dle § 531, odstavec druhý c. ř. s. vyloučena jest žaloba o obnovu řízení pro ony nové skutečnosti a průvody, jež pro liknavost strany nebyly zavedeny ve hlavní rozepři uplatněny. Mýlí se však odvolací soud, vytýkáje nynějšímu žalobci vzhledem k skutečnostem a průvodům, o něž opírá se žaloba o obnovu, liknavost a nedbalost v shledávání obranné látky pro rozepři hlavní. Žaloba o obnovu opírá se o tvrzení, že prý František N., korunní svědek v hlavní rozepři, učinil vůči různým osobám výroky, nesrovnatelné s jeho seznáním v hlavní rozepři. Od těchto osob zvěděl nynější žalobce o oněch výrocích v době, kdy hlavní spor byl již právoplatně rozhodnut. Zjištěno též, že tyto osoby vyprávěly ony výroky nynějšímu žalobci, když se s ním v měsících září nebo říjnu, listopadu a prosinci 1919 setkaly a přišla nahodile řeč na hlavní spor, nynějším žalobcem prohraný. Osoby ty nebyly ani účastníky jednání, o něž šlo v hlavní rozepři, aniž měly zájem na tomto jednání. Pátrati po osobách, jež o věci snad nahodile mluvily s odpůrcem anebo s některým svědkem, neměl nynější žalobce i při sebe větší obezřetnosti ani příčiny ani možnosti. Vždyť jinak musel by kde koho se doptávati, zda-li snad před ním nějaká zmínka o věci se nestala, nebo musel by vytušiti, že snad o věci vědí něco osoby, jinak na věci nesúčastněné a neinteresované. Žádá proto odvolací soud v tomto případě na nynějším žalobci něco, co, rozumově vzato, jest prostě nemožno. Procesní soud první stolice svým zamítacím důvodem vybočil z mezí, jež soudcovské kognici pro obnovovací řízení jsou zákonem a povahou věci vytýčeny. Při žalobě o obnovu řízení z důvodu § 530 čís. 7 c. ř. s. nezáleží pro rozhodnutí o tom, zda lze či nelze žádanou obnovu povolit, na absolutní způsobilost novot, přivoditi příznivější rozhodnutí v hlavní rozepři, nýbrž stačí, že možnost toho jest odůvodněna. Rozhodnutí o tom, zda tato možnost zůstane pouhou možností, či, zda přemění se ve skutečnost, jest již úkolem řízení obnoveného. Použito na daný případ stačí, že nově tvrzené a dle zjištění první stolice prokázané skutečnosti zavádají důvodnou příčinu k revidování rozhodných skutkových zjištění, na nichž zbudováno bylo rozhodnutí ve věci hlavní. Zda-li tato revize dřívějších skutkových zjištění dopadne tak, že zjištění ta při revidování obstojí, či tak, že budou zvrácena, bude řešeno ve sporu obnoveném. Poněvadž i jinaké náležitosti žaloby o obnovu řízení jsou dány, bylo jí vyhověno. Neboť formelní po-

klesek žaloby o obnovu, záležející v tom, že nevyjadřuje se o tom, jaké jiné rozhodnutí ve věci hlavní se navrhuje, (§ 536 čís. 5 c. ř. s.), nepadá na váhu, ježto dle celého stavu věci nemůže býti o tom pochybnosti, že nynějšímu žalobci stále ještě jde o to, by žaloba hlavní rozepře byla zamítnuta. Při výroku o útratách uváženo toto: Zákon v předpisech, jednajících o žalobě o obnovu, o otázce útrat výslovně se nezmiňuje. Poukazuje však k předpisům prvního až čtvrtého dílu c. ř. s., tudíž i k předpisům § 40 a násl. c. ř. s. Uváží-li se pak, že rozsudek, povolující obnovu řízení pro nově nalezené skutečnosti a průvody není v jádru věci ničím jiným, než procesuálním opatřením, připouštějícím doplnění řízení ve hlavní rozepři, tudíž v podstatě tímž opatřením, jakým v řádném řízení jest usnesení, jímž zrušeno řízení pro jeho neúplnost, dlužno v otázce útrat použiti zásady § 52 c. ř. s.

Čís. 814.

S hlediska čl. 384 obch. zák. jest lhostejno, zda bylo nutno použití k dopravě dráhy, na níž se zboží ztratilo.

Krádeže na dráze nelze pokládati za vyšší moc, není-li prokázáno, že dráha učinila vše, aby krádežím zabránila.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1920, Rv I 663/20.)

Žalobkyně odevzdala žalovanému spediterovi k dopravě nábytek a ostatní svršky. Na stanici určení bylo shledáno, že chybí koš se šatstvem. Žalobě o náhradu škody procesní soud první stolice vyhověl. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil a uvedl mimo jiné v d ů v o d e c h: Žalovaný tvrdí, že první soud měl prý posouditi a zjistiti, není-li zde vyšší moci, která vylučuje ručení dráhy po případě ručení žalovaného. V tomto směru jest poukázati k tomu, že žalovaný ani netvrdí, natož pak dokázal, kdy a za jakých okolností byl odstraněn koš s prádlem, o nějž se jedná. Zvláště netvrdil žalovaný, že byl koš odstraněn násilím. V tomto případě jedná se tedy o tajné odcizení. O vyšší moci lze ve smyslu čl. 395 obch. zák. a § 84 žel. dopr. ř. jen tehdy mluvit, když událost, způsobivší ztrátu dopravovaného zboží, přes veškeru péči a přes všechna učiněná opatření nemohla býti odvrácena. Není pochyby, že lze při nutné opatrnosti krádeži zabrániti a že tudíž ani tajné odcizení, jako se stalo v tomto případě, nelze považovati za vyšší moc. Právem tedy první soud vyloučil v tomto případě vyšší moc a učinil žalovaného zodpovědným za ztrátu zboží.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

S poukazem ku správnému odůvodnění rozsudku odvolacího soudu podotýká se na vývody dovolacího spisu toto: Jednou z námitek, směřujících proti žalobnímu nároku, odmítá žalovaná strana ručení po rozumu čl. 384 obch. zák. Tím však, co uvedeno po této stránce v dovolacím spisu, nejsou správné důvody odvolacího rozsudku nikterak vyvráceny. Vždyť nečiní se žalovaná strana zodpovědnou ani z neobezřetnosti při přejímání nábytku a při jeho předání na dráhu, nýbrž pouze a jedině za to, že koš za dopravy po dráze se ztratil. Okolnost, zda bylo na místě nebo do-